"אם מישהו תורם למדינה, למה לא לתת אזרחות? גם ישראל יכולה לחלק ויזות זהב"

ריאיון כריסטיאן קיילין, יו"ר הנלי אנד פרטנרס, אחת החברות הבולטות בתחום ויזות הזהב, מתאר אותן כ"פוליסת ביטוח למשפחה" וטוען שהשיח סביב ביטול תוכניות כאלה הוא ספין של התקשורת באירופה ● ומה הוא עונה לביקורת על כך שהאפשרות הזאת פתוחה רק לעשירים? "אלה החיים"

רוני דומקה

צילום: אייל טוביאס

כריסטיאן קיילין: "ספרד אכן ביטלה את ויזת הזהב, אך יש מדינות שמגבשות תוכניות כאלה בימים אלה. אנחנו מנהלים כיום מגעים מול ארבע מדינות באירופה"

אתר האינטרנט trumpcard.com שעלה לאוויר בתחילת החודש נראה מפתה. "כרטיס הזהב של טראמפ כאן", נכתב בגדול במרכז דף הבית. "הם יכולים להשקיע באריזונה, ואנחנו יכולים להמשיך לבנות את המלכלה הגדולה ביותר בעולם", מצטט באתר נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ. כרטיס הזהב שטראמפ מבטיח אינו מסתתר בתוך חפיסת שוקולד ואינו מבטיח סיור בטפסל של וילי ונקה. הוא כרטיס שמאפשר לחיות בארה"ב — ועלותו מיליון דולר. מי שירכוש את הכרטיס יזכה בזכות לחיות ולעבוד בארה"ב, ובהמשך אולי אף יקבל אזרחות.

טראמפ לא המציא את הרעיון של ויזת זהב לעשירים ולמשקיעים. ויזה שמאפשרת להיכנס למסלול תושבות, ובהמשך לקבל אזרחות — באמצעות השקעה כספית, בדרך כלל בנדל"ן — היא רעיון שזכה לפופולריות ברחבי העולם בעשור וחצי האחרונים. מדינות בדרום אירופה, כמו ספרד ופורטוגל, נעזרו בתוכניות ויזת זהב כדי לצאת ממשברי החוב שבהם היו נתונות; ומדינות כמו איחוד האמירויות, מצרים וחאיתי הקאר ריבביים השתמשו בויזות האלה כדי למשוך משקיעים.

"דברים רבים בעולם עברו בשנים האחרונות תהליך של קיטוביזציה. אתה משקיע, אתה תורם משהו, ובתמורה אתה מקבל איזשהו תושבות או אפילו אזרחות בחלק מהמקרים", מסביר כריסטיאן קיילין, יו"ר הנלי אנד פרטנרס, אחת החברות הבולטות בתחום ויזות הזהב, שהגיע החודש לישראל לביקור במשרדי החברה.

קיילין אומר כי יש מגוון סיבות שבגללן אנשים מתעניינים בתושבות או באזרחות זרה. "יש קושי הקורונה, למשל, אנשים היו סגורים בבתיהם ופתאום ראו שבמקומות אחרים בעולם המדיניות הייתה פתוחה יותר", הוא מסביר. "מי שהיה ברשותו דרכון של האיחוד האירופי, למשל, יכול היה לנסוע לשם ולחיות בצורה הופשית יותר".

"בתאילנד שואלים 'אפשר להביא עוד?'"

לפי קיילין, לאנשים ממדינות שונות יש סיבות שונות להוציא ויזה או אזרחות נוספת, אך בתקופה הנוכחית, בצל האירועים והטלטלות הרבות ברחבי העולם, תושבות או אזרחות זרה היא גם מקיף תעודת ביטוח. "זו בעצם פוליסת ביטוח לטשפחה", קיילין אומר. "אנשים קונים פוליסת ביטוח בתקופה שבבית לא תפרוץ שריפה. אבל אם היא תפרוץ, טוב שיש להם ביטוח. וכשהבית כבר בוער — מאוחר מדי לבטח אותו". לדבריו, גורם חשוב נוסף הוא הבטחת הגישה של הילדים במשפחה להשכלה.

מה הנלי עושה?

"החברה שלנו בעצם עושה שני דברים. ראשית, אנו מייעצים ללקוחות שמחפשים עוד תושבות ולפעמים עוד אזרחות. כשאזרח ישראלי נכנס לאיתות האירופי, האשרה מאפשרת לו לשהות שם סיטום שלושה חודשים בכל פעם. בגלל כללי אכנת שנגן, נניח שיש איש עסקים ישראלי שיש לו משפחה באיטליה, והוא צריך לחיות שם יותר ומן כדי לטפל אותו. הוא צריך להוציא היתר עבודה — או שהוא יכול להמשיך ויות זהב, שהיא הרבה יותר קלה, מהירה ונוחה.

"הדבר השני שאנחנו עושים הוא לעבוד עם ממשלות על מתה מדיניות הוקים ליצירת הוב ניות ויות זהב. קרנו לטמנר מחדש ולקדם את תובנית הבושבות של תאילנד, שנחשבה לטצליחה מאוד. תאילנד היא מדינה מעניינת, מושים שיש בה 70 מיליון תושבים — ובניגוד לממשלות אחרות, שאטרות לנו שהן לא רוצות שיגיע עוד יותר מדי זרים ושואלות מאיפה הם מגיעים, בתאילנד השאלה הייתה הפוכה: "אתם יכולים להביא עוד?" לא אוכסת להם מאיפה אנשים מגיעים, כי תאילנד פתוחה מאוד. יש הרבה אנשים שאוהבים לבלות בה בחלק מהשנה, או הם קונים בה בית שני ומגיעים בחורף.

"החוזה האחרון שעליו חתמנו היה בדיל ממשלת הפלדיבים. זהו אחד הרעדים הדרידתים הכי סוכים בעולם ויש להם מוחג חזק. אנשים נוסעים לשם לחופשה, אך כעת הממשלה רוצה שהם גם יקנו בה בית שני ויקבלו תושבות. החברה שלנו עוזרת לקדם את הוויזה הזו, שהם מכנים ויזת פנינה. אנו מוכרים שאנשים עשירים מכל העולם יקנו בתים נוספים בפלדיבים ומקומים שהרבה יש ראלים יעשו זאת".

אופציה לעשירים בלבד

בשנתיים האחרונות החלו ממשלות במדינות שונות לצמצם או לבטל את ויזות הזהב שהציעו עד בתגובה לזעם הציבורי בבוטשנא שנובע בעיקר מהתייקרות הדיור במדינותיהן; וכשל תחושת ניצול של הרוחמנות הבינתית לזרים. לפי שלן, ביוון הוקלה בשנה שעברה רף הוסקעה שמוכה בויות זהב; בפורטוגל שונו התנאים; ובספרד ובאיתילנד התוכניות האלה בוטלו לחלוטין. אבל קיילין אינו מתרגש.

"הדיבורים על ביטול תוכניות ויות זהב הם ספין של התקשורת באירופה", הוא אומר. "ספרד באמת הפסיקה, זה נכון, אבל פורטוגל

"כרטיס הזהב" של טראמפ. העלות: מיליון ד' צילום: בלומברג/Will Oliver

זינוק ב-2023

הגידול במספר הבקשות של ישראלים לויות זהב דרך הנלי אנד פרטנרס

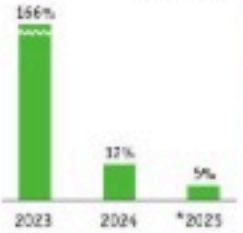

*לפי הבקשות שהוגשו עד אמצע אוגוסט

למעשה רק שינתה את הכללים בגלל שוק הנדלן. ויש עוד מדינות שמגבשות תוכניות כאלה. אני חני מנהלים כיום מגעים עם ארבע מדינות באירופה".

חלק מההתנגדות בעולם לויות זהב נובעת מהמערים שהיא מנציחה — זו הרי אפשרות רק לעשירים. "יש לטעמים ביקורת של אנשים שיש להם מתח מסוי הו לא אופציה עבורם, אבל זה כמו שאנשים לא אוהבים כשלמישהו עשיר יש מכונית יוקרתית. אלה הרגשים", קיילין אומר. "בכל מקרה, הרבה יותר חשוב אישה נולדת תעם איזה דרכון נולדת. ראם לאנשים שנולדו לדו במקום מחות טוב יש הזדמנות לשפר את חייהם, זה לא דבר רע כל כך".

ויות זהב לא גורמות לבריחה של הון ממדינות?

"זו דעה מוטעת. מה שבאמת קורה הוא שזה חוזקה מעיל לטדינת המוצא, כי המשקיעים האלה בחרך כלל חוזרים עם חידע שצברו מדי לפחות בעיות במולדת שלהם, וחוזרים להשקיע בה. זה גם תורם לסחר בין המדינות".

זינוק בפניות מצד ישראלים ב-2023

המדינה שמטמנה מקבלת הנלי הכי הרבה בקשות לתושבות זרה היא ארה"ב, ואחריה מורקה, הודו ושין. אבל ישראל נמצאת לא הרחק מאחור, במקום עשיר. לפי הנלי, הישראלים מעדיפים את מדינות אירופה, והגישו בקשות לתושבות ביוון, פורטוגל, מלטה ואיטליה.

ב-2023 — השנה שבה הממשלה החלה לקדם את החוקה בה המשטרית, ושלקראת סופה התחילה מלחמת 7 באוקטובר — חל זינוק של 166% במספר הבקשות של ישראלים לעמת השנה הקודמת, אך מאז חלה האטה בצמיחה. העלייה בין 2023 ל-2024 הייתה של 37% ובשלושת הרבעונים הראשונים של 2025 נרשמה עלייה של 5% לעומת התקופה המקבילה שנה קודם לכן.

האם יש ביקוש לוויזות זהב לישראל?

קיילין, שמהו ביקורו הראשון בישראל, אינו מסתיר את ההתלהבות שלו מהמדינה. "ישראל היא מקום מיוחד. אני מעריץ מחול, ויודע די הרבה על הדיסטרית, הדרכות והדת שלכם. אני לא יהודי, אבל אני חושב שישראל היא אחת המדינות הנפלאות בעולם", הוא אומר.

קיילין מוסיף: "חברי ג'יימס ברייטינג, פרופסור אמריקאי שחור קר מדינות קטנות, כתב ספר בשם 'Too Small to Fail', שבו הוא מנתח את ההצלחה של כמה מדינות קטנות, שאחת מהן היא ישראל. אני מגיע מטווייק, שהיא גם מדינה קטנה עם אוכלוסייה בערך בגודל של ישראל. בדומה לטווייק, גם לישראל אין הרבה משאבי טבע והמשאב העיקרי שלה הוא אנשים, ולכן הם צריכים לעבוד קשה.

"ישראל היא מדינה ייחודית. יש פה את המבנה של המדינה, השירות הצבאי, המוסדות שמלבדים אתכם בקהילה ובמדינה. יכול להיות שאנשים חושבים יש לי את ישראל, למה אני צריך עוד אזרחות? אבל במובן של דבר אנחנו קהילה גלובלית של אנשים. כולנו בעצם אזרחים גלובליים. אני מבין שיש לאנשים כאן רגשות מיוחדים כלפי המדינה, אבל זה לא צריך להגביל אף אחד. כך בעצם מגבים על הארגונים של אנשי עסקים ישראלים, למשל".

תאם יש אנשים שרוצים להשיג אזרחות או תושבות ישראליות?

"לא ממש, כי לישראל יש מערכת ייחודית משלה עם חוק השבות. אין ברגע מגמה כזאת. אבל זה לא רעיון רע שישראל תתן אזרחות לפי שתורם משמעותית לטדינה, זה קורה עם יהודים, אבל למה לא להרחיב את זה לכל השאר? כל עוד יש מישהו שתורם למדינה הוא גם אדם הגון שרוצה לעשות בה משהו, למה לא לתת לו אזרחות? ישראל תוכל לגייס כך הרבה כסף להשקעות.

"אני חושב שיהיה לזה שוק, כי הדרכון הישראלי הוא דרכון טוב. ישראל היא מדינה מעניינת בהרבה מגזרים — כמו לטשל בתעשייה הביטחונית ובהייטק. זה מקום מעניין, ולכן כדאי שלאנשים מעניינים יהיה קשר אליה".